

Σκεφτείτε Κριτικά για την Ανισότητα

Η δραστηριότητα αυτή σχεδιάστηκε για να βοηθήσει τους νέους να σκεφτούν κριτικά για το ζήτημα της ανισότητας.

ΘΕΜΑ

Ανισότητα

Περίληψη

Οι κοινωνίες του 21^{ου} αιώνα είναι πολύ άνισες και η ανισότητα ολοένα αυξάνεται. Για παράδειγμα, το 2016, οι 62 πλουσιότεροι άνθρωποι στον πλανήτη κατείχαν τόσο πλούτο όσο οι μισοί φτωχοί της ανθρωπότητας¹. Θα αναρωτηθείτε γιατί αυτό να είναι σημαντικό. Θα χρειαστεί μόνο το 1.5% του πλούτου όλων των δισεκατομμυριούχων μαζί για να χρηματοδοτήσουν το έλλειμμα στις υπηρεσίες της υγείας και της εκπαίδευσης των φτωχότερων χωρών του κόσμου. Υπάρχει μια στενή σύνδεση μεταξύ της τεράστιας ανισότητας και της πρόκλησης της οριστικής μείωσης της φτώχειας.

Η ανισότητα παραμένει ακόμη ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα, το οποίο έχει χωρίσει τους οικονομολόγους. Οι δραστηριότητες αυτές καλούν τους νέους να σκεφτούν κριτικά για την ανισότητα και να φτάσουν στα δικά τους συμπεράσματα.

Μαθησιακοί Στόχοι

- Προσδιορισμός της ανισότητας ως παγκόσμιο φαινόμενο.
- Αξιολόγηση των δύο αντίθετων απόψεων για την ανισότητα.
- Κριτική της επιτυχίας της Βραζιλίας σχετικά με τη μείωση της ανισότητας και εισηγήσεις για την αντιμετώπιση της ανισότητας στο μέλλον.

Πόροι

- Φωτογραφίες ανισότητας.
- Βίντεο: [Οι Πλούσιοι και οι Υπόλοιποι](#) (2' 58").
- Φύλλο εργασίας: «Δύο Αντίθετες Απόψεις για την Ανισότητα».
- Φύλλο εργασίας: «Πώς να Μειωθεί ή Ανισότητα».
- Μεγάλα φύλλα χαρτί και μαρκαδόροι.

Λέξεις-Κλειδιά

Ανισότητα, ισότητα, δικαιοσύνη, κυβερνητική πολιτική.

Σημειώσεις Εκπαιδευτικού

1. Ανισότητα στον κόσμο

Οι νέοι καλούνται να συγκρίνουν αυτές τις 4 φωτογραφίες, οι οποίες πάρθηκαν σε διαφορετικές χώρες από το 2004 μέχρι το 2014.

¹ Oxfam Even it Up: <https://www.oxfam.org/en/campaigns/even-it-up>

Κατμαντού, Νεπάλ: Ένας άντρας σπρώχνει το ποδήλατό του που είναι γεμάτο καρπούζια, καθώς περνά από ένα διαφημιστικό των υπηρεσιών πρώτης θέσης της Oman Air (2013)

Φωτογραφία: Ranos/GMB AKASH

Τζοχάνεσμπουργκ, Νότιος Αφρική: ο Leonard Kufeketa, πωλητής βουρτσών, 39 χρονών, στέκεται μπροστά από μια Φερράρι στην ακριβή πόλη Parkhurst (2014).

Φωτογραφία: Zed Nelson/Oxfam

Σάο Πάολο, Βραζιλία. Η παραγκούπολη δίπλα από την πλούσια συνοικία Morumbi (2008)

Φωτογραφία: Tuca Vieira

Μομπάι, Ινδία. Τα παραγκόσπιτα οικογενειών των ψαράδων και μετανάστες στην πόλη Back Bay, με τις πολυκατοικίες της συνοικίας των επιχειρήσεων Nariman Point στο παρασκήνιο (2004).

Φωτογραφία: Paul Smith/Panos

- Μήπως αυτές οι φωτογραφίες που λήφθηκαν σε διαφορετικές χώρες σε διαφορετικό χρόνο έχουν ένα κοινό θέμα; Ποιο είναι και πώς το απεικονίζουν οι φωτογραφίες;
- Τα στοιχεία δείχνουν ότι η ανισότητα μεταξύ των χωρών μειώνεται, αλλά η ανισότητα στο εσωτερικό μεμονωμένων χωρών αυξάνεται. Υπάρχει κάποια απόδειξη στις φωτογραφίες που να υποστηρίζει αυτά τα στοιχεία;
- Εάν επρόκειτο να βγάλετε μια φωτογραφία για να τονίσετε την ανισότητα στη δική σας κοινότητα ή χώρα, ποια θα ήταν αυτή;

2. Δύο αντίθετες απόψεις για την ανισότητα

Οι «δύο αντίθετες απόψεις για την ανισότητα» (φύλλο εργασίας) εκφράστηκαν με ένα απλό και άμεσο τρόπο. Η συζήτηση είναι πολύ πιο πολύπλοκη. Για παράδειγμα, κάποιιο ίσως ισχυριστούν ότι μια κοινωνία θα πρέπει να είναι εξολοκλήρου ίση.

- Ζητήστε από τους νέους να συζητήσουν το ζήτημα της ανισότητας.
- Χωριστείτε σε υπο-ομάδες.
- Επανεξέταση των αποδεικτικών στοιχείων.
 - Φύλλο εργασίας με τις δύο αντίθετες απόψεις (πιο κάτω).
 - Το βίντεο [Even It Up](#) (3'00'').
 - Οι φωτογραφίες της Δραστηριότητας 1 (above).
 - Άλλα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία (αναζήτηση στο Διαδίκτυο).
- Κάθε υπο-ομάδα θα πρέπει να διπλώσει ένα μεγάλο φύλλο χαρτί. Στην κορυφή του φύλλου θα πρέπει να γράψουν το **θέμα – «Η ανισότητα είναι επιβλαβής και μπορούμε να τη μειώσουμε»**.
- Κάθε υπο-ομάδα θα πρέπει στη συνέχεια να συζητήσει όσα **επιχειρήματα υπέρ και κατά** του ζητήματος μπορεί να σκεφτεί. Τα επιχειρήματα υπέρ του ζητήματος θα πρέπει να

αναγράφονται στην αριστερή γωνία του χαρτιού και τα επιχειρήματα κατά του ζητήματος θα πρέπει να αναγράφονται στα δεξιά.

- Μετά τη συζήτηση, κάθε υπο-ομάδα θα πρέπει να συμφωνήσει και να συνοψίσει τα συμπεράσματά της και να τα γράψει στο κάτω μέρος του χαρτιού.
- Οι υπο-ομάδες μπορούν να ανατροφοδοτούν τα συμπεράσματά τους στην ομάδα.
- Αυτή η δραστηριότητα έχει προσαρμοστεί από το [Get Global!](#) (σελ. 97).

3. Τι θα πρέπει να κάνουμε για την ανισότητα

Κάποιες κυβερνήσεις που πιστεύουν ότι δεν είναι δουλειά τους να μειώσουν την ανισότητα, κάνουν ελάχιστα για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Άλλες έχουν ανακαλύψει ότι είναι δύσκολο να ενώσουν όλες τις διαφορετικές πολιτικές που απαιτούνται για τη μείωση της ανισότητας και οι προσπάθειές τους δεν έχουν στεφθεί με επιτυχία.

Για παράδειγμα, η νέα κυβέρνηση που εξελέγη στη Βραζιλία το 2002 ήταν προσηλωμένη στη μείωση της ανισότητας σε μία από τις πιο άνισες χώρες στον κόσμο. Μεταξύ του 2003 και του 2009 ο αριθμός των Βραζιλιάνων που ζούσαν σε συνθήκες φτώχειας μειώθηκε από 26% σε 15% και υπήρξε μια μικρή πτώση στην ανισότητα.

- Οι υπο-ομάδες θα πρέπει τώρα να εξετάσουν τις πολιτικές της κυβέρνησης της Βραζιλίας και τις πιθανές επιπτώσεις τους στην ανισότητα. Αυτές μπορούν να τις βρουν στο φύλλο εργασίας «Πώς να μειώσουμε την ανισότητα».
- Κάθε υπο-ομάδα καταγράφει ένα σχόλιο σχετικά με το βαθμό στον οποίο πιστεύουν πως κατάφερε κάθε μια από τις πολιτικές να μειώσει την ανισότητα.
- Αφότου εξετάσει κάθε πολιτική, κάθε μια υπο-ομάδα φτάνει σε ένα συμπέρασμα για το πόσο επιτυχείς ήταν οι πολιτικές της κυβέρνησης της Βραζιλίας σε σχέση με τη μείωση της ανισότητας.
- Αφού εξετάσουν το συμπέρασμα στο οποίο έφτασαν, κάθε υπο-ομάδα προτείνει **πέντε** πολιτικές που θα εισαγάγουν για τη μείωση της ανισότητας στη χώρα τους. Θα πρέπει επίσης να συζητήσουν για το πόσο ρεαλιστικές είναι οι προτάσεις τους. Για παράδειγμα, υποστηρίζονται ήδη κάποιες από αυτές από τα παραδοσιακά πολιτικά κόμματα;

Για περισσότερες δραστηριότητες για τη Βραζιλία, δείτε εδώ: Oxfam (2014) – [The World Cup. A Fair Game?](#)

Φύλλο Εργασίας: Δύο Αντίθετες Απόψεις για την Ανισότητα

Η ανισότητα είναι φυσική και είναι καλή

Η ανισότητα είναι φυσική. Μερικοί άνθρωποι είναι πιο έξυπνοι ή πιο ταλαντούχοι από τους άλλους. Αξίζουν υψηλότερες ανταμοιβές, επειδή έχουν ιδιαίτερα ταλέντα ή είναι διατεθειμένοι να πάρουν ρίσκα. Αυτό είναι φυσικό. Οι καλύτεροι άνθρωποι έχουν ως κίνητρό τους τις μεγαλύτερες ανταμοιβές. Ως εκ τούτου, η ανισότητα κάνει την κοινωνία να λειτουργεί καλύτερα.

Η υπόσχεση για μεγάλες ανταμοιβές ενθαρρύνει τους ανθρώπους και τις επιχειρήσεις να επενδύουν, να καινοτομούν και να παίρνουν ρίσκα. Αυτό επιταχύνει την οικονομική ανάπτυξη και είναι τελικά καλό για όλους, καθώς ο πλούτος «ρέει αργά κάτω» στους φτωχούς. Οι άνθρωποι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κερδίσουν όσα τους επιτρέπουν τα ταλέντα τους και να έχουν επιλογή για το πώς να ξοδεύουν τα εισοδήματά τους όπως επιθυμούν, χωρίς να πληρώνουν πολλούς φόρους.

Το καλύτερο που έχετε να κάνετε είναι να μην παρεμβαίνετε πάρα πολύ στο πόσο οι άνθρωποι ανταμείβονται. Εάν υπάρχουν προβλήματα, συνήθως φτιάχνουν από μόνα τους με την πάροδο του χρόνου. Στα οικονομικά αυτό ονομάζεται «το αόρατο χέρι».

Η ανισότητα δεν είναι φυσική και είναι επιβλαβής

Δεν υπάρχει τίποτα φυσικό σχετικά με τη φτώχεια. Οι άνθρωποι ανταμείβονται ως αποτέλεσμα των αποφάσεων που λαμβάνονται από τους ισχυρούς στην κοινωνία. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει κανένας φυσικός λόγος για τον οποίο ένας ποδοσφαιριστής θα πρέπει να κερδίζει περισσότερο από ό, τι μια μαγείρισσα.

Η αύξηση της ανισότητας έχει αρνητικό αντίκτυπο στο συνολικό πλούτο και την ευημερία μιας χώρας. Οι φτωχοί έχουν χειρότερη υγεία, είναι λιγότερο μορφωμένοι, γίνονται λιγότερο παραγωγικοί και έχουν λιγότερα χρήματα για να ξοδέψουν. Αυτό επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη και είναι επιβλαβές για τους περισσότερους ανθρώπους. Όταν όλοι οι άνθρωποι και οι επιχειρήσεις πληρώνουν το μερίδιο που τους αναλογεί στο φόρο, έτσι δίνονται στην κυβέρνηση αρκετά χρήματα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της φτώχειας.

Η ανισότητα διαμορφώνεται από τις αποφάσεις των ισχυρών. Εάν αποφασίσουμε τι θέλουμε, τότε μπορούμε να αναλάβουμε δράση για τη μείωση της ανισότητας.

Φύλλο Εργασίας: Πώς να Μειώσουμε την Ανισότητα;

Πιο κάτω παρατίθενται κάποιες πολιτικές που δοκίμασε η κυβέρνηση της Βραζιλίας για τη μείωση της ανισότητας. Γράψετε ένα σχόλιο για να εξηγήσετε πόσο επιτυχής ήταν η κάθε μια.

	Πολιτική	Τα Σχόλιά σας
1	<p>Η κυβέρνηση έδωσε τραπεζικά δάνεια στους απλούς ανθρώπους και τις τοπικές ομάδες για να δημιουργήσουν κοινοτικές και κοινωνικές επιχειρήσεις. Οι εμπορικές τράπεζες συχνά δεν δάνειζαν χρήματα σε μικρές επιχειρήσεις.</p> <p>Ωστόσο, τα δάνεια αυτά συχνά πήγαιναν στις μεγάλες πόλεις που είχαν ήδη ισχυρές οικονομίες.</p>	
2	<p>Η κυβέρνηση παρείχε σε όλα τα παιδιά του σχολείου δωρεάν σχολικό γεύμα. Τουλάχιστον το 30% των τροφίμων για τα σχολικά γεύματα προήλθε από μικρές οικογένειες αγροτών.</p>	
3	<p>Οι πλουσιότεροι άνθρωποι στη Βραζιλία πληρώνουν μικρότερο ποσοστό των κερδών τους σε φόρους από ότι οι φτωχοί και πολλοί από τους πλούσιους αποφεύγουν την καταβολή φόρου συνολικά. Αυτό περιορίσε το ποσό των χρημάτων που η κυβέρνηση μάζεψε μέσω της φορολογίας και ως εκ τούτου το ποσό που δαπανάται για την υγεία και την εκπαίδευση.</p>	
4	<p>Υπήρχαν περισσότεροι επαγγελματίες στον τομέα της υγείας που ζούσαν στον πλούσιο νότο, νοτιοανατολικά και στις αστικές περιοχές της Βραζιλίας. Οι επαγγελματίες συχνά προτιμούν να ζουν σε αυτές τις περιοχές, επειδή οι συνθήκες εργασίας είναι καλύτερες. Ωστόσο, η μεγαλύτερη ανάγκη για εξειδικευμένους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας υπάρχει στο φτωχότερο βόρειο τμήμα της χώρας.</p>	
5	<p>Η κυβέρνηση της Βραζιλίας ξόδεψε πολύ περισσότερα χρήματα και ένα μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού της στην παροχή υπηρεσιών υγείας από ό, τι οι προηγούμενες κυβερνήσεις στο παρελθόν.</p>	